ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 6 ΜΑΡΤΙΟΥ 1957
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ-ΕΤΟΣ 20ον—ΑΡ. 355
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

Ο ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΠΙΕΡΗ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ ΕΦΟΝΕΥΘΗ ΕΙΣ ΤΑ ΟΡΗ ΤΟΥ ΜΑΧΑΙΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ ΠΟΛΥΩΡΟΥ ΜΑΧΗΣ

ΤΟ ΚΡΗΣΦΥΓΕΤΟΝ ΑΝΕΤΙΝΑΧΘΗ ΤΕΛΙΚΩΣ ΔΙΑ ΝΑΡΚΗΣ ΚΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΩΣ ΕΠΥΡΠΟΛΗΘΗ ΔΙΑΠΟΤΙΣΘΕΝ ΜΕ ΒΕΝΖΙΝΗΝ

Ὁ νεκρὸς τοῦ Αὐξεντίου μετεφέρθη καὶ ἐτάφη εἰς τὰς κεντρικὰς φυλακὰς Λευκωσίας. —Εἰς τὴν γενέτειράν του Λύσην ἐπεβλήθη κέρφιου.—Ὁ Κυβερνήτης ἐπεσκέφθη τὴν περιοχὴν

Οἱ τρεῖς συλληφθέντες σύντροφοι τοῦ Αὐξεντίου: Πρῶτος ὁ Αὐγουστῖνος Εὐσταθίου, εἰς τὸ μέσον ὁ γυμνασιστικὸς Ἀντώνης Παπαδόπουλος καὶ εἰς τὸ ἔτερον ἄκρον ὁ Φειδίας Συμεωνίδης, 25 ἐτῶν, ἐξ Ἀγ. Ὁμολογητῶν, ὁ ὁποῖος ἦτο παντοπώλης εἰς τὴν δημοτικὴν ἀγοράν. Ὀπισθεν των ἱστανται οἱ Βρεττανοὶ στρατιῶται, οἵτινες συνέλαβον αὐτούς.

ΤΕΣΣΕΡΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΣΥΝΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΕΙΣ ΤΟ ΚΡΗΣΦΥΓΕΤΟΝ ΠΡΟ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΣ

Κατ' ἐπίσημον ἀνακοίνωσιν, ὁ Γρηγόρης Πιερῆ Αὐξεντίου ἐκ Λύσης, πρώην ἀξιωματικὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ ἐκ τῶν ἡγετῶν τῆς ΕΟΚΑ, ἐφονεύθη τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐντὸς ἀρειναῦ κρησφυγέτου, εἰς ἀπόστασιν ἡμίσεος μιλίου ἀπὸ τῆς Μονῆς Μαχαιρᾶ. Μετὰ τοῦ Αὐξεντίου, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐπικεκηρυγμένος ἀντὶ 5 χιλ. λιρῶν, εὑρίσκοντο εἰς τὸ κρησφύγετον καὶ οἱ Ἀντώνης Παπαδόπουλος, γυμνασιστικὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου Ἀμμοχώστου, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐπίσης ἐπικεκηρυγμένος διὰ ποσοῦ 5 χιλ. λιρῶν, Ἀνδρέας Στυλιανοῦ, Φειδίας Μιχαὴλ Συμεωνίδης καὶ Αὐγουστῆς Εὐσταθίου Μαπρώσης.

Κατὰ τὴν διάρκειαν ἀνταλλαγῆς πυροβολισμῶν ἐφονεύθη ὁ δεκανεὺς Πῆτερ Μπράουν, τοῦ πρώτου τάγματος τοῦ συντάγματος Γουέλλιγκτων. Οὗτος ἦτο τακτικὸς στρατιώτης, ἡλικίας 23 ἐτῶν, τοῦ ὁποίου ὁ πατὴρ διαμένει εἰς Δήντς τοῦ Γιορκσάϊαρ.

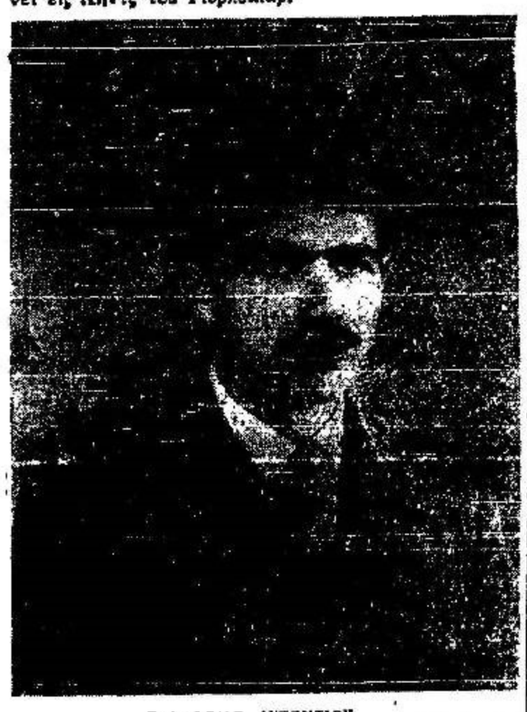

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ
Ἡ φωτογραφία ἐλήφθη ὅτε ὁ φονευθεὶς ὑπηρέτει ὡς ἀνθυπολοχαγὸς εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στρατόν.

Τὸ ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν ἀναφέρει ὅτι μετὰ τὴν περικύκλωσιν τοῦ κρησφυγέτου, ἐξήλθον ἐξ αὐτοῦ 4 πρόσωπα καὶ παρεδόθησαν. Ὁ Αὐξεντίου παρέμεινεν ἐντός.

Ὁ Ματρώσης ἀπεστάλη εἰς τὸ κρησφύγετον διὰ νὰ εἴπῃ εἰς αὐτὸν νὰ παραδοθῇ. Δὲν ἐπανῆλθεν οὗτος καὶ διὰ νὰ ὑποχρεωθοῦν ἀμφότεροι νὰ ἐξέλθουν ἐτοποθετήθησαν ἐκρηκτικαὶ ὕλαι εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ κρησφυγέτου καὶ προτελήθη ἔκρηξις ἰσχ. Μετ' ὀλίγον ὁ Ματρώσης ἐξῆλθε καὶ παρεδόθη ἐκ νέου.

Διενεργηθεῖσα ἔρευνα ἐντὸς τοῦ κρησφυγέτου καὶ διεπιστώθη ὅτι ὁ Αὐξεντίου ἦτο νεκρός.

Ἡ ἐπιχείρησις διεξήχθη ὑπὸ τῆς τρίτης ταξιαρχίας πεζικοῦ, διοικουμένης ὑπὸ τοῦ ταξιάρχου Ι. Α. Χέπγουντ.

Ἡ Α.Ε. ὁ Κυβερνήτης συνεχάρη τὰ στρατεύματα.

Μεταξὺ τῶν ἀνευρεθέντων ἐντὸς τοῦ κρησφυγέτου περιλαμβάνονται καὶ τὰ ἑξῆς: Δύο ἀυτοματοβόλα, 6 σφαιροβόλα, 3 περίστροφα, 3 βόμβαι ἐπιτοπίου κατασκευῆς, 86 σφαῖραι, 2 ζεύγη τηλεσκοπίων, τμῆμα βόμβας ὅλμου τῶν δύο ἐντζῶν καὶ ἄξη ἰματισμοῦ.

—ΕΠΙΣΙΈΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ

Κατ' ἐπίσημον ἀνακοίνωσιν ἡ Α.Ε. ὁ Κυβερνήτης μετέβη δι' ἐλικοπτέρου εἰς τὴν Μονὴν Μαχαιρᾶ καὶ συνεχάρη τὰ στρατεύματα, τὰ ὁποῖα συμμετέσχον εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, καθ' ἣν ἐφονεύθη ὁ Αὐξεντίου, ἡ δεξιά, ὡς χαρακτηρίζεται, χεὶρ τοῦ Γριβᾶ.

Τὸ ἐλικόπτερον προσγειώθη εἰς στενὴν διασταύρωσιν δύο ὀρεινῶν ὁδῶν, ὅπου ὑπεδέχθη τὸν Κυβερνήτην ὁ συνταγματάρχης Μόραν, διοικητὴς τοῦ τάγματος Γουέλλιγκτων. Ἡ Α.Ε. ἐν συνεχείᾳ μετέβη εἰς τὴν Μονὴν Μαχαιρᾶ, ὅπου ἦτο τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ τάγματος. Ἐκεῖ εἶδε τὸν ἀξιωματικὸν καὶ τοὺς 8 στρατιώτας, οἱ ὁποῖοι ἔπαιξαν τὸν σημαντικώτερον ρόλον κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν.

Ἡ ὁμὰς αὕτη ἀνεκάλυψε κατὰ τὰς πρωΐνὰς ὥρας τῆς Κυριακῆς τὸ κρησφύγετον καὶ παρέμεινεν εἰς τὴν περιοχὴν μέχρις ὅτου συνεπληρώθη ἡ ἐπιχείρησις. Ἡ Α.Ε. συνεχάρη τοὺς στρατιώτας, εἰπὼν ὅτι αἱ ἐπιτυχίαι των ἦλθεν εἰς τὴν κατάλληλον ὥραν.

Ὁ Κυβερνήτης ἐπεσκέφθη πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς του εἰς Λευκωσίαν τὴν ἐκκλησίαν τῆς Μονῆς Μαχαιρᾶ καὶ ἄλλα μέρη τῆς Μονῆς.

—Η ΜΑΧΗ ΠΡΟ ΤΟΥ ΚΡΗΣΦΥΓΕΤΟΥ

Σχετικῶς μὲ τὸν θάνατον τοῦ Αὐξεντίου τὸ Ρέυτερ μετέδωσε τὰ ἀκόλουθα: Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Αὐξεντίου μετέβη μυστικῶς εἰς Ἑλλάδα τοὐλάχιστον μίαν φορὰν, ἀφ' ὅτου ἐκηρύχθη ἡ κατάστασις ἐκτάκτου ἀνάγκης. Κατὰ τοὺς τελευταίους 6 μῆνας διέφυγε τὴν σύλληψιν πολλὰς φορὰς ἐπαρὰ τρίχα.

Τὸ παρελθὸν Σάββατον, εἰς βοσκὸς παρέσχε πληροφορίαν περὶ τῆς ὑπάρξεως κρησφυγέτου πλησίον τῆς Μονῆς Μαχαιρᾶ. Ἐν ἀρχῇ τὰ στρατεύματα ἀνεῦρον μικρὰν κρύπτην ὅπλων εἰς τὸ δόρειον μέρος τοῦ δάσους. Ὀλίγον ἀργότερον ἐπεσημάνθη τὸ κρησφύγετον τοῦ Αὐξεντίου.

Εἰς ἀξιωματικὸς εἶπε σχετικῶς τὰ ἑξῆς:..Ἐν πρόσωπον ἐξῆλθε, ἀκολούθως δύο ἄλλοι καὶ τέλος τέταρτος. Μετὰ ἓν λεπτὸν ἤρχισαν πυρὰ ὁπλοπολυβόλων Στὲν ἐκ τοῦ στομίου τοῦ κρησφυγέτου. Τὰ στρατεύματα ἔρριψαν χειροβομβίδας κατὰ τῆς εἰσόδου τοῦ κρησφυγέτου, ἡ ὁποία ἀπεκρύπτετο μερικῶς ὑπὸ θάμνων. Βόμβαι ἤρχισαν τότε νὰ ρίπτωνται κατὰ τῶν στρατιωτῶν. Ἐπηκολούθησαν πυρὰ αὐτομάτου, καὶ εἰς Βρεττανὸς στρατιώτης ἐφονεύθη. Ὁ Αὐξεντίου, τοῦ ὁποίου ἡ παρουσία ἐντὸς τοῦ κρησφυγέτου ἀπεκαλύφθη ὑπὸ τῶν συλληφθέντων προηγουμένως, ἐσκόπευε προφανῶς νὰ πολεμήσῃ μέχρι τέλους.

Οἱ πυροβολισμοὶ καὶ βομβαρδισμοὶ ἐσυνεχίσθησαν μέχρις ὅτου τὰ στρατεύματα προσεπάθησαν νὰ ἀνατινάξουν τὸ κρησφύγετον. Μία νάρκη ἐξεράγη πλησίον τοῦ κρησφυγέτου καὶ ἀνετινάχθη δγκος βράχου. Ὁ Αὐξεντίου ἐνεφανίσθη ἐπ' ὀλίγον διὰ μέσου τοῦ καπνοῦ καὶ τῶν φλογῶν καὶ ἔρριψεν ἑτέραν βόμβαν. Τὰ στρατεύματα ἔβαλαν διὰ τῶν ὁπλοπολυβόλων καὶ ἔρριψαν δακρυγόνους βόμβας. Τελικῶς ἐξεράγη ἑτέρα νάρκη καὶ τὸ κρησφύγετον κατεστράφη. Ὁ Αὐξεντίου ἀνευρέθη ἐντὸς αὐτοῦ νεκρὸς ἐκ τῶν τραυμάτων του.

Οἱ πυροβολισμοὶ καὶ αἱ ἐκρήξεις τῶν βομβῶν κατὰ τὴν συμπλοκὴν τοῦ Μαχαιρᾶ ἠκούοντο μέχρι τοῦ χωρίου Δευτερᾶς, τὸ ὁποῖον ἀπέχει ἐκ τοῦ Μαχαιρᾶ 14 μίλια.

—ΕΛΗΞΑΝ ΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ἀνακοινωθὲν ἀναφέρει: Ἡ ἐπιχείρησις «Οὐΐσκυ Μάκ», ἡ ὁποία ἤρχισεν εἰς τὸ βάσος τοῦ Μαχαιρᾶ τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην, ἔληξε καὶ τὰ στρατεύματα ἀπεχώρησαν. Ὅλα τὰ τοπικὰ κέρφιου ἤρθησαν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως, καθ' ἣν ἐφονεύθη ὁ Αὐξεντίου, συνελήφθησαν 15 πρόσωπα, ἀνευρέθησαν δὲ τὰ ἀκόλουθα: Εἰς ὅλμος τῶν 2 ἰντζῶν 2 ὁπλοπολυβόλα Θόμπσον μὲ ἓξ πλήρεις σφαιροθήκας, 5 περίστροφα, 6 κυνηγετικὰ ὅπλα, 248 σφαῖραι, 513 φυσίγγια κυνηγετικῶν ὅπλων, 36 ράβδοι δυναμίτιδος, 3 χειροβομβίδες καὶ ποσότης ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, ἱματισμοῦ καὶ τροφίμων.

—Ἐκ τῶν 15 συλληφθέντων δύο εἶναι ἱερεῖς καὶ ἕτερος διάκονος. Οἱ μοναχοὶ Μαχαιρᾶ ἀπεμονώθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ δὲν ἔγιναν συλλήψεις.

—Η ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 5 (Ἰδιαίτερον τηλεγράφημα ὑπ' ἀρ. 663).—Ἡ περιγραφὴ τοῦ θανάτου τοῦ Γρηγορίου Αὐξεντίου δημοσιεύεται ἐν λεπτομερείᾳ εἰς τὴν πρώτην σελίδα πλείστων Ἀγγλικῶν ἐφημερίδων.

Κ. ΧΑΤΖΗΑΡΓΥΡΗΣ

—ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ὁ Γρηγόρης Πιερῆ Αὐξεντίου ἐγεννήθη τὸ 1928 εἰς Λύσην. Ἀφοῦ ἀπεφοίτησε τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τοῦ χωρίου του, ἐφοίτησεν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Γυμνάσιον Ἀμμοχώστου καὶ μετὰ εὐδοκίμους σπουδὰς ἐνεγράφη εἰς τὴν Σχολὴν Εὐελπίδων ἐκ τῆς ὁποίας ἐξῆλθε τὸ 1948 μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ. Κατεταχθεὶς ἀκολούθως εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν ὑπηρέτησεν ἐπὶ τριετίαν εἰς διαφόρους μονάδας ἐν Ἑλλάδι.

Ἀργότερον ἐπανῆλθεν εἰς Κύπρον, ὅπου εἰργάζετο εἰς τὸ χωρίον του ὡς γεωργὸς καὶ αὐτοκινητοδηγός, μνηστευθεὶς μετὰ τῆς νεαρᾶς συγχωρίου του δ. Βασιλείας Παναγῆ Μανώλη. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δράσεως τῆς ΕΟΚΑ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1955 ὁ Γρηγόρης Αὐξεντίου κατεζητεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχῶν προκηρυχθεὶς τὸ πρῶτον ἀντὶ 250 λιρῶν καὶ ἀργότερον ἀντὶ 5 χιλ. Εἶχε δημοσιευθῆ τότε ὅτι οὗτος κατεζητεῖτο σχετικῶς μὲ τὴν πρώτην ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ ραδιοσταθμοῦ παρὰ τὴν Ἀβαλάσσαν.

Οἱ γνωστοί του ἀναφέρουν ὅτι οὗτος ἠσχολεῖτο μὲ τὴν λογοτεχνίαν καὶ εἶχε καλὴν γνῶσιν τῆς Νεοελληνικῆς λογοτεχνίας.

—ΚΕΡΦΙΟΥ ΕΙΣ ΛΥΣΗΝ

Μόλις ἐγνώσθη εἰς Λύσην ὁ θάνατος τοῦ Αὐξεντίου, τὰ καταστήματα καὶ τὰ καφενεῖα τοῦ χωρίου ἔκλεισαν καὶ ἐνητήθησαν μεσίστιοι σημαῖαι. Τὴν πρωΐαν τῆς Δευτέρας ἐπεβλήθη εἰς τὸ χωρίον κέρφιου νεολαίας.

Εἰς Λευκωσίαν, ἐληφθησαν τετάρτην φορὰν νὰ τοποθετήσουν δόμβαν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ κρησφυγέτου. Ἡ δόμβα ἐκύλησεν ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ βουνοῦ καὶ ἔφθασε μέχρι τῆς στέγης τοῦ κρησφυγέτου. Ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ Εὐσταθίου ἐξῆλθε κραυγάζων «παραδίδομαι». Πρὶν ἐκραγῇ ἡ βόμβα ἐχύθησαν ὑπεράνω τοῦ κρησφυγέτου 30 γαλόνια βενζίνης. Ἡ βόμβα ἐξεράγη, ἡ στεγὴ κατέρρευσε καὶ τὰ μέρη ἤρχισν νὰ πυροσβέσθωσι.

Ὁ Αὐξεντίου ἐφονεύθη, ἀλλὰ ὀλίγας στιγμὰς πρὶν ἐκραγῇ ἡ βόμβα ἐξηκολούθει εἰσέτι νὰ βάλλῃ διὰ τοῦ ὁπλοπολυβόλου του. Οὗτος ἀπέθανε περὶ τὴν 2 μμ ἀφοῦ ἐπολέμησε συνεχῶς ἀπὸ τῆς αὐγῆς.

Ὑπολογίζεται ὅτι ἔρριψε περὶ τὰς 1000 σφαῖρας καὶ 9 χειροβομβίδας. Ἐπιστεύετο ὅτι ἡ διαφυγή ἦτο ἀδύνατος καὶ ἀπεφάσισε νὰ πέσῃ μαχόμενος.

—ΠΩΣ ΕΙΔΑΝ ΤΟΝ ΝΕΚΡΟΝ

Πολλοὶ ἐκ τῶν δημοσιογράφων ἐνεγράφη εἰς τὴν Σχολὴν Εὐελπίδων ἐκ τῆς ὁποίας ἐξῆλθε τὸ 1948 μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ. Κατα